

Informacija asmenims, kurie prašo šeimos susijungimo Norvegijoje

Kai žmogus pervažiuoja gyventi į kitą šalį, atsiranda ne tik naujų galimybių, bet iškyla ir nenumatytų sunkumų. Todėl svarbu įsigyti žinių apie naująją šalį, kad gyvenimas joje būtų kuo geresnis. Deja, kartais žmonės, atvykę į Norvegiją, patenka į kebias situacijas. Tuomet labai svarbu žinoti, kaip elgtis. Šis informacijos raštas aprašo kai kurias problemas, aktualias tiems, kurie atsikelia gyventi į Norvegiją.

Teisėtvara

Norvegijos įstatymai galioja visiems Norvegijoje esantiems asmenims.
Jeigu tarp Norvegijos įstatymų ir religinių įstatymų yra neatitikimų, Norvegijos įstatymai visada turi juridinę pirmenybę. Lygybė tarp lyčių yra viena pagrindinių vertybių Norvegijoje, įtvirtinta Norvegijos įstatymuose. Moterys ir vyrai turi lygias į išsilavinimo įsigijimą, į darbą bei į profesinę asmens plėtrą. Norvegijoje draudžiama diskriminuoti religijos, tautybės ar lyties pagrindu.

Santuoka

Poligamija (daugvyrstė/daugžmonystė) yra uždrausta.
Draudžiama gyventi santuokoje su daugiau, nei vienu asmeniu. Už poligamiją gali būti taikoma kalėjimo bausmė. Jei asmuo yra įžengęs į kelias santuokas užsienyje, į Norvegiją jis turi teisę atsikviesti tik vieną sutuoktinį pagal šeimos susijungimo taisykles.

Sutuoktiniai privalo pagal Norvegijos įstatymus aprūpinti vienas kitą ir savo vaikus. Sutuoktiniai taip pat privalo informuoti vienas kitą taip, kad jie abu sugebėtų įvertinti šeimos ekonominę situaciją.

Skyrybos

Moterys ir vyrai turi lygias teises skirtis.
Norvegijos skyrybų teisėtvara nediskriminuoja lyties, tautybės ar religijos pagrindu. Abu sutuoktiniai turi lygias teises gauti leidimą skirtis. Jie taip pat lygiateisiai turto pasidalijimo po skyrybų atžvilgiu.

Ar skyrybos, įvykusios Norvegijoje, bus

legaliai pripažintos kitose šalyse, priklauso nuo tų šalių valstybinės teisėtvaros. Pagal Norvegijos taisykles atsakomybė už vaikus ir jų išlaikymas po skyrybų yra vienodai privalomi abiemis sutuoktiniais.

Vaikai

Norvegijoje vaikai turi savo teises.
Pagal Norvegijos įstatymus vaikais laikomi visi asmenys iki 18 metų. Visi vaikai turi nepriklausomas juridines teises ir turi iš savo tėvų gauti būtiną priežiūrą. Vaikai turi teisę ir pareigą lankyti mokyklą nuo tų metų, kai jiems sukanka šešeri ir iki tol, kol jie baigia dešimtą klasę. Tėvai privalo užtikrinti, kad vaikai lankytų mokyklą.

Valstybinės įstaigos privalo imtis veiksmų, jei paaiškėja, kad vaikai ar jaunimas gyvena tokiomis sąlygomis, kurios gali pakenkti jų sveikatai ar vystymuisi. Norvegijoje neleistina vaikams taikyti fizinę bausmę. Tai pavyzdžiui reiškia, kad mušti vaikus draudžiama.

Smurtas

Visi, kas patiria smurtą, turi teisę gauti pagalbą iš Norvegijos valstybinių įstaigų. Tai liečia ir tuos asmenis, kurie patiria smurtą iš savo šeimos narių.
Už smurtą šeimoje Norvegijoje gresia bausmė, ir policija teikia didelę reikšmę smurto atvejų šeimoje tyrimui ir baudimui. Smurtu Norvegijoje laikomas ne tik fizinis bei psichinis smurtas, bet ir grasinimai, prievarta ir priežiūros stoka. Asmuo, vykdamas smurtą, gali būti baudžiamas iki 8 metų kalėjimo bausme, tai liečia ir smurtą prieš sutuoktinį ir vaikus. Bausmė už smurtą šeimoje gali būti griežtesnė nei už kitokį smurtą.

Moterys, gavusios leidimą nuolatiniam gyvenimui Norvegijoje šeimos susijungimo su sutuoktiniu ar sugyventiniu pagrindu, gali asmeniškai prašyti sau atskiro leidimo, jei jos patiria fizinį smurtą ir psichinę prievartą. Tai galioja net jei moteris daugiau nebegyvena su tuo vyru.

Paprastai galima prašyti leidimo nuolatiniam gyvenimui išgyvenus šalyje šeimos susijungimo pagrindu trejus metus.

Kritinėse smurto situacijose kreipkitės pagalbos į policiją telefonu 112. Moterys,

kenčiančios nuo bet kokio pobūdžio prievartos, taip pat gali kreiptis į krizių centrą. Krizių centrai teikia apsaugą ir pagalbą smurto patyrusioms moterims.

Verta žinoti

Viza

Norvegija yra prisijungusi prie Šengeno sutarties. Viza aplankyti kurią nors Šengeno sutarties šalį išduodama su ta sąlyga, jog vizą turintis asmuo išvyksta iš teritorijos vizos periodui pasibaigus. Jei pasilieka Norvegijoje ilgiau, nei nurodyta vizoje, jus gali deportuoti. Vėliau jums gali iškilti problemų, jei kreipsitės dėl naujos vizos ar leidimo nuolatiniam gyvenimui.

Lankytojo viza (turistinė viza) Norvegijoje nesuteikia teisės darbui. Ambasados ir konsulatai gali jums suteikti daugiau informacijos apie visas.

Leidimas dirbti ir gyventi

Jūs galite kreiptis į Norvegijos ambasadas bei konsulatus dėl leidimo dirbti ir gyventi. Jei turite trejus metus trukusį išsilavinimą po vidurinės mokyklos baigimo, galite prašyti leidimo darbui kaip specialistas.

Leidimas dirbti ir gyventi Norvegijoje paprastai turi būti pratęsiamas kiekvienais metais. Po trejų metų galima prašyti leidimo nuolatiniam gyvenimui.

Leidimas nuolatiniam gyvenimui išduodamas neapribotam laikui ir jo nereikia pratęsti. Norvegijos ambasada ar konsulas gali suteikti jums daugiau informacijos. Taip pat žiūrėkite www.udi.no.

Informacija Norvegijoje

Daugelis savivaldybių turi pabėgėlių/imigracijos gidus. Pabėgėlių/imigracijos gidas – tai asmuo, kuris savo noru padeda pabėgėliams bei imigrantams, suteikdamas praktinę informaciją ir duodamas patarimų.

Su pabėgėlių/imigracijos gido pagalba galite geriau susipažinti su vietine visuomene ir

lavinti norvegų kalbą. Pabėgėlių/imigracijos gidų paslaugos yra nemokamos. Kreipkitės į

savivaldybę dėl informacijos apie pabėgėlių/imigracijos gidus.

Beveik visos savivaldybės organizuoja norvegų kalbos kursus imigrantams. Kreipkitės į savivaldybę dėl informacijos apie kalbos kursus.

Kur kreiptis

- Pabėgėlių pagalbos centras (Selvhjelp for flyktninger) www.seif.no
- Oslo Raudonasis Kryžius (Oslo Røde Kors) teikia pagalbą ir pataria priverstinės santuokos atvejais. Tel. 815 55201 (nuo 09 iki 18 val.)
- Aetat (Darbo birža) teikia pagalbą ieškant darbo. Kreipkitės į Aetat ten, kur gyvenate, arba interneto adresu www.etat.no
- Užsieniečių migracijos tarnyba (UDI, Utlendingsdirektoratet): 23 35 15 00 – www.udi.no
- Policija: 02800
- Kritinės situacijos:
 - Gaisras tel 110
 - Policija tel 112
 - Greitoji pagalba tel 113